

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Caput VII. Idem Rectoribus Rom. (a) Fraternitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](#)

fluent aqua vive. Cūm tamen ea non legantur in veteri Testamento, sed sensus quem continent inde elicatur, ut jam notarunt ibi Ribera, Tolet. & Franc. Lucas. Vera autem ratio hujus quasi effati, injuriam facit Martyri, qui orat pro Martyre: præter aliam minus idoneam, excoxitavat Carillo in explicar. *bulle defunct.* part. 2. cap. 13. num. 10. deducenda est ex revocata in dubium certitudine gloriæ, quam Martyr consummatus patitur, si pro ejus sublevatione fundatur oratio, sicut funditur pro aliis defunctis.

(c) *Augmentari.*] Quod robatur auctoritate D. Thomæ 1. p. quest. 62. artic. 9. ad 2. & 2. 2. quest. 13. artic. 4. ad 2. & in 4. dispt. 5. quest. 2. artic. 1. q. 6. cuius sententiam communiter sequuntur Thomistæ. Sed in addit. sanctus Doctor in 4. dispt. 11. q. 2. art. 1. ait, quod gaudium accidentale Beatorum crescit eis, de omnibus benefactis pro eis, videlicet de gratiarum actione: quam sententiam illustrat Thomas Hurtado de vero martyrio resol. 43. § 7.

(d) *Distinctio.*] Quæ est D. Augustini in cap. temp. 13. q. 2. cui convenit Hildebertus Episcopus in carmine de offic. Missa.

*Perfectos, valdeque malos, nil vota suorum,
Nil impensa precum, nil holocausta juvare,
Nam nec justus eger, nec pessimus ista me-
retur:*

In medio est veniam cui sacra mensa parat.

(e) *Gratiarum sunt actiones.*] Eteo modo non nunquam dicitur offerri sacrificium pro Sanctis, videlicet in gratiarum actionem. D. Clemens lib. 6. confit. cap. ultimo, ibi: *Converte in ca-
materiis ad legendos sacros libros, & canendos psalmos pro mortuis martyribus. & sanctis omnibus,
qui sunt a seculo defunctis, ac pro fratribus vestris,
qui in Domino morvi sunt. Sanctus Cyprianus
epist. 34. ibi: Vixi, & spirituales Deimilites dum
diabolum Christi confessione prosterunt, palmas
a Dorino, & illustri professione coronas meruerunt:
sacrificia pro eis semper, ut meministis, offer-
rimus, quotiens Martyrum passiones, & dies an-
niversariæ commemoratione celebramus. D. Chrysostomus homil. 21. in acta: Quid tibi videntur,
quod pro martyribus offertur, quod vocantur in illa
hora: licet Martyres sint, etiam pro Martyribus
offetur. Magnus honor nominari Domino praesente.
Sanctus Epiphanius hæresis 75. Offerri enim potest
sacrificium pro Sanctis, non quatenus propitiatorum
est, & imprecatiorum, quasi pro his, qui
jam beati sunt, aliquid, quod eis desit ad salu-
tem, postuletur. Sed offerri potest sacrificium
ipsum, ut est Lautreticum, & Eucharisticum,
ad Deum cum eis adorandum, & pro his glo-
rificandum, cuius gratia ad eternam gloriam
per tantas victorias, & triumphos perven-
erunt; quæ Dei dona sunt, & gratiae, ac bo-*

nitatis ejus opera gloriofa. Et licet sancti non sint capaces fructus satisfactorii, sunt capaces gaudii accidentalis. Docuerunt, & latius prosequuntur Hurtado d. §. 7. per tot. Bellarmino de Purgat. lib. 2. cap. 18. Suarez lib. 1. de orat. cap. 14. n. 4. Andreas Saufay in Panop. sacerd. part. 2. lib. 1. art. 1. per tot. F. Alfonso Mendoza quest. 6. schol. p. Henao tom. 2. de sacrif. Missæ, dispt. 17. ubi expo-
nit difficultem locum Missalis Muzar, ubi faderos offerens ita orat: *Item pro spiritibus paucorum
Hilarii, Athanasi, Martini, Ambroſi, Auguſti-
ni, Fulgentii, Leandri, Iſidori, Theophilus
Raynaud. tom. 16. in Heterocl. ſpirit. ſect. 1. fol. 4.
& tom. 5. p. 2. cap. 2. fol. 254.*

(f) *Mediocriter malis.*] Hæc verba merito difficillima vifa sunt Bellarmino lib. 2. de purgat. cap. 18. Suario tom. 3. in 3. p. dispt. 78. fol. 3. & tom. 4. dispt. 48. ſect. 4. num. 9. Theophilus Raynaud. tom. 15. in Heterocl. ſpirit. ſect. 3. pan. 1. quest. 1. fol. 432. Nam cum certum sit, suffragia nostra inutilia esse valde bonis animabus, videlicet Beatis & Martyribus, ut proxime probavi; & etiam offerri non posse pro valde malis, videlicet in inferno existentibus, ut late probant Salas 2. 2. tract. 13. dispt. 15. ſect. 3. San-
derus lib. 7. vissibilis monarch. hæresi 45. Jodocus Coccius tom. 2. lib. 10. artic. 7. Cafro adver-
hæresi. verbo Infernus, Theophilus dicit quæsi. pro mediocriter verò bonis, hoc et pro anima-
bus detentis in purgatorio Missæ sacrificium
ritè, & utiliter offerri posse, ut probavi in
cap. final. de testament. inquirendum est, quin-
nam fuit medicriter mali, quibus prodere po-
sunt suffragia nostra, ut Innocentius ait? Bellar-
minus ubi suprà, ſupſicatur Innocentium III. memoriā lapsum, quadrimembrem fecisse di-
visionem animarum, quæ apud D. Augustinum,
cuius doctrinam in praesenti ſ. repreſentavit
Pontifex, non est nisi trimembri, videlicet
carum animarum, que beate sunt, & valde
bonæ dicuntur; & damnatarum, que valde
malæ in inferno cruciantur, & carum, que
mediocriter bonæ sunt, & in purgatio detin-
entur. Aliam adducit ſolutionem idem Bel-
larminus, quam & assignarunt Suarez, ac The-
ophilus ubi suprà, videlicet medicriter malos ap-
pellari cos, qui ſupra reatum ponunt, quo ſolo
inquinantur, & cuius ratione detinuntur in pur-
gatorio, appellanturque medicriter boni, reti-
nente etiam culpam venialem; nam etiam pri-
or sententia ferat, culpas minutæ hinc ex-
portatas in ipſo puncto mortis obliterari quoad
maculam; tamen non eftid prorsus certum. Ita-
que potuit Innocentius opinari, ac proinde
duo illa ultima membra divisionis, quam pro-
poſuit, ſpectabunt ad animas purgatorii, vel
ut alii volunt, ad defunctos cum ſolo originali
peccato.

C A P U T VII.

Idem Rectoribus Rom. (a) Fraternitatis.

D E homine. Et infra: Quæſivisti à nobis, quid de incauto presbytero vi-
deatur, qui se sciens in mortali crimine constitutum, Missarum tollennia,
quæ non potest propter necessitatem quamlibet intermittere, pro sui facinoris
conscien-

conscientia dubitat celebrare, arctatusque graviter à duobus, dum divinum exequi mysterium metuit, ne populum illum expectantem offendat, corpus Christi perfidere perhorrescit, ne sumens ipsum indignè, judicium sibi manducet, & bibat: peractis exteris circumstantiis, Missam celebrare se fingit, & suppressis verbis, quibus conficitur corpus Christi, panem, & vinum tantummodo purum sumit: ita credens per id, quod prætendit, populo satisfacere, ut per id, quod intendit, Deum non debeat provocare. Cùm ergo falsa sint abjicienda remedia, quæ sunt veris periculis graviora, licet is, qui pro sui criminis conscientia reputat se indignum, ab hujusmodi Sacramento reverenter debeat abstinere, ac ideo peccet graviter si se ingerit irreverenter ad illud; tamen gravius procul dubio videatur offendere, qui sic fraudulenter illud præsumplerit simulare, cùm ille culpam vietando, dum facit, in solius misericordis Domini manum incidat: iste verò culpam faciendo, dum vitat, non solum Deo, cui non veretur illudere, sed populo, quem decepit, se astringat.

N O T A E

(a) *R om. Fratern.*] Ita etiam legitur in ter-
tia collectione, *sub hoc tie. cap. 6.* Sed
cùm hæc epistola non reperiatur inter editas à
Sirleto, & Bosqueto, cognosci nequit, de qua
fraternitate Romæ ercta agat Innocentius in
præsentis. Illud in præfenti docetur, gravius
peccare sacerdotem, qui simulat consecrare,
& exponit hostiam non consecratam adorandum
populo, quam illum, qui in peccato
mortali offert sacrificium & consecrat. Quod
& ad eum casum, in quo sacerdos peccatori
intendit dare hostiam non consecratam pro
consecrata, ad vitandum sacrilegium, extendit
Joan. Sanchez in *seletis*, *cap. 35.* ubi textum
hunc exponit. Et hanc Innocentii doctrinam
post longum examen confirmant Petr. Joan.
Oliv. *quodlibet. 5. quæst. 10.* Theophilus *tom. 16. in Hierocl. punct. 4. fol. 70.* & merito, quia
pejus est conari falsam reddere veritatem
fidei, quod facit simulatè sacrificans; quam
indignè, sed verè celebrare. Atque pejus est si-
mulato sacrificio horribiliter Deo illudere,
quam male sacrificare. Continet præterea ea
simulatio externam male sacrificantis idolola-
triam erga purum panem, & excitationem to-

tius Ecclesiæ ad similem turpitudinem. Simi-
liter etiam nec poterit sacerdos ad celandum
peccatum, & servandam famam occulti peccatoris,
porrigere illi falsam hostiam? immo
tenetur illum ad veram communionem eam
publicè pertinentem admittere, *cap. placuit 6.*
quæst. 2. cap. si sacerdos 2. de offic. ordin. Potest
tamen ex probabili sententia, quam contra
Joannem Sanchez defendit Theophilus *ubi proximè*, ad servandam similiis peccatoris fa-
mam, conventione priùs cum eo habita, sa-
cerdos veram hostiam ori peccatoris admove-
re simulando, nec recipia illi Eucharistiam
tradendo. Nec his omnibus obstat, posse
confessariorum pro servanda fama peccatoris si-
mulare absolutionem pro sedando scandalo
quod oriri posset, si peccator ad pedes sacerdo-
ti hærens discederet absque absolutione; nam
cum eo casu nulla detur illusio sacramenti, nec
etiam periculum idololatriæ ex parte ministri,
neque ex parte adstantium, potest tunc confessarius
agnoscens indispositionem penitentis si-
mulare absolutionem, ut ejus fama consulant.
Docent, & alios casus adducunt Vazquez
5. p. in 3. disput. 209. num. 41. Suarez
tom. 3. in 3. disputat. 67. set. 4. Joannes Sanchez
ubi supra.

C A P U T VIII.

Idem (a) *Farrarien. Episcopo.*

IN quadam (b) nostra decretali epistola asserti te legisse, illud esse nefarium
opinari, quod quidam dicere præsumplerunt, in Sacramento videlicet Eu-
charistiæ aquam in (c) phlegma converti: nam & de latere Christi, non aquam,
sed humorem aquaticum mentiuntur exiisse. Licet autem hæc magnos, & au-
thenticos vitos lensile recenseas, quorum opinionem dictis, & scriptis hac-
enus es sequutus; ex quo tamen in contrarium nos sentimus, nostræ compelli-
leris sententiaz consentire. Sed verbum Joannis Apostoli te multum movere fa-
teris, dicentis: Tres sunt, qui testimonium dant in terra, spiritus, aqua, &
sanguis; & hi tres unum sunt: quamvis hoc ultimum in plerisque codicibus
minime habeatur. Quod dicis sic exponi ab omnibus, illos videlicet esse unum,
ideat de una, & eadem re; scilicet de humanitate Christi, testati. Porro si
vera fuit aqua, quæ fluxit de latere Christi, & non humani corporis hu-
mor, qualiter per illam probetur, quod Christus sit homo verus, non vides,

D.D. Gonzal. in *Decretal. Tom. III. Pars II.*

Fff 2

Glossa